Cena egzemplarza 15 groszy

PRZEGLĄD POMORSK

DZIENNIK CHEŁMŻYŃSKI

Pismo demokratyczne i bezpartyjne poświęcone sprawom kulturalno - oświatowym i gospodarczy

PRENUMERATA:

wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt z dodatkiem tygodniowym „ST RZECHA RODZINNA“ wynosi miesięcznie w ekspedycji 2,10 zł, z odnoszeniem w dom przez listonosza 2,46 zł, kwartalnie 7,38 zł.
W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków itp., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie gazety.
Nakładem i drukiem „Drukarni Przemysłowej“ (Fr. Miemczyk) w Chełmży.
Redakcja czynna od godziny 11 — 12 i od 16 — 17-tei.
Redaktor odpowiedzialny: FRANCISZEK MIEMCZYK, Chełmża.

Telefon 72.

OGŁOSZENIA:

10 groszy za milim. 1 łamowy, szerokości 33 mm. Za reklamy na stroni tekstowej szerokości 82 m/m. 50 gr. na II-giej 75 gr. na I-ej 1,— zł.
Przy powtórzeniu ogłoszeń udziela się rabatu. — Przy dochodzeniac sądowych i konkursach wszelkie rabaty upadają. — Ogłoszenia zagra niczne 25% dopłaty.
Za terminowe umieszczenie i przepisane miejsca administracja nie odpowiada
Konta bankowe: Miejska Kasa Oszczędności — Bank Ludowy Chełmża
— Miejsce płatności — Chełmża. —

Redakcja Administracja i Ekspedycja: Chełmża, przy Rynku Bednarskim nr. 1., narożnik ul. Haller

Nr. 144. | Chełmża, środa, dnia 26-go czerwca 1929 r. | Rok II.

Oświata i szkolnictwo w Rzplitej Polskiej.

Wychodząc ze słusznego założenia, że sprawy oświaty i szkolnictwa nie powinny być obojętne i nieznane szerokim warstwom obywateli, przedstawić dla nich teren „hic habitant leones“. Ministerstwo W. R. i O. P. wydało obecnie pt. Oświata i Szkolnictwo w Rzeczypospolitej broszurkę, która ma na celu poinformowanie ogółu o tych niezmiernie żywotnych kwestjach. Książeczka ta zredagowana z wielką starannością przynosi na 139 stron małego formatu, obfity materjał, przedstawiony zwięźle, przejrzyście i przystępnie.

Po zarysie rozwoju szkolnictwa w Polsce od średniowiecza do 1918, i historji organizacji w ciągu ostatniego dziesięciolecia następuje cały szereg rozdziałów, tyczących poszczególnych stopni szkół i zagadnień oświatowych.

Cytujemy tu kilka ogólnych danych statystycznych. Ochronek posiadamy 1430, korzysta z nich 83,912 dzieci w wieku od 4—7 lat, zakłady te są utrzymywane przez samorządy przeważnie lub osoby prywatne, państwowych istnieje tylko kilka, mających służyć jako typ innym. Sił pedagogicznych dostarcza 7 seminarjów ochroniarskich państwowych i tyleż prywatnych. Szczególna uwaga władz oświatowych poświęcona została szkolnictwu ogólnemu. Procent dzieci w wieku szkolnym, które korzystają z nauki wzrósł w latach 1921—28 z 66,2 proc. na 92,8 proc.

Jedną z najbardziej palących kwestyj w zakresie realizacji powszechnego obowiązku szkolnego jest zagadnienie budownictwa szkolnego. Dla ściągnięcia zamierzonych celów, trzebaby w ciągu 20 lat, wybudować powyżej 100.000 izb szkolnych co wymaga nakładu kilku miljardów złotych.

Szkół średnich, ogólnokształcących posiada Polska stosunkowo więcej niż inne państwa, liczba ich wynosi 794 z 209,194 uczniów w tem 270 szkół państwowych, 65 samorządowych i 456 prywatnych. Szczupłą natomiast wydaje się liczba tak potrzebnych państwu szkół zawodowych, 198 państw. i 300 pryw. lub samorządowych z ogólną liczbą uczniów 59014.

Ministerstwo pamiętając o tem, że poziom szkół zależny jest w głównej mierze od dobrego przygotowania materjału nauczycielskiego poświęca pilną uwagę kształceniu i dokształceniu nauczycieli, zwiększając z roku na rok liczbę sił kwalifikowanych. Dla rozwoju nauki polskiej duże znaczenie ma praca Ministerstwa, które popiera twórczość naukową drogą subsydjów na studja, wydawnictwa, instytuty, organizacje, bibljoteki itd. Podobnież opiekę rozciąga nad sztuką i kulturą artystyczną. Dalsze rozdziały poświęcone są oświacie pozaszkolnej, wychowaniu fizycznemu i szkolnictwu mniejszości narodowych. Encyklopedyczna ta broszurka, która przez swą treść i formę opracowania powinna zainteresować każdego swym świetnym komentarzem dla zwiedzających pawilony WR. i OP. na PWK. Eksponaty i to drukowany regime uzupełniają się wzajem i tworzą razem wyrazisty obraz naszej pracy w dziedzinie szkolnictwa.

Prześladowanie Polaków na Litwie

Wilno, 24. 6. „Dziennik Wileński“ donosi, iż w szeregu miejscowości polskich na Litwie postanowiono z inicjatywy nauczycielstwa polskiego i Towarzystwa „Pochodnia“ zorganizować wśród dziatwy, młodzieży oraz ludności polskiej wycieczkę na P. W. K. do Poznania. W tym celu wniesiono prośbę do władz litewskich o pozwolenie przekroczenia granicy polsko-litewskiej.

Jak się dowiadujemy, władze litewskie zezw lenia nie tylko nie udzieliły, lecz rozpoczęły prz ciwko organizatorom dochodzenia. I tak człon „Pochodni“ w Koszedarach niejakiego Zbigniew Milewicza, nauczyciela szkoły ludowej za namawi nie na wycieczkę do Polski, władze aresztowały zasłały na 2 miesiące do Worni. Również liczny członków tej organizacji skazano na areszt i grzywn

Raid Automobilklubu Polski zakończony.

Hr. Adam Potocki zdobył pierwszą nagrodę na „Austro-Daimlerze“.

Warszawa, 23. 6. W niedzielę dnia 23. bm. zakończył się ósmy międzynarodowy raid Automobilklubu Polski. Pomimo szeregu wypadków, jakie zdarzyły się w ciągu ośmiu uciążliwych dni jazdy, maszyny, które tydzień temu wyruszyły z Warszawy, stawiły się w komplecie na końcowej próbie szybkości. Próba ta odbyła się na tym samym odcinku szosy, na którym odbywała się w pierwszym dniu raidu. Porównanie wyników obu tych prób będzie niezmiernie ciekawe jako sprawdzian odporności wozów na forsowną drogę raidu. Jutro wszystkie maszyny będą poddane skrupulatnym oględzinom przez komisję techniczną i dopiero potem nastąpi zestawienie ogólnego wynik raidu. Wedle wszelkiego prawdopodobieństw pierwsze miejsce zajmie p. Adam Potocki na sa mochodzie „Austro-Daimler“, a drugie miejsc stoczy się walka między p. Zawidowskim i p Szwarcsteinem na samochodzie „Bugatti“. Nagro dę prezesa komisji sportowej Janusza Regulskieg zdobędzie w tym roku po raz drugi zespół Auto mobilklubu Polskiego, a z pośród zespołów fabrycz nych na pierwsze miejsce wysuwa się zespół „Ta try“. Oficjalne wyniki raidu ogłoszone zostan jutro po dokonaniu oględzin przez komisję techniczną.

Projekt monopolu zbożowego w Niemczech upadł.

Berlin, 24. 6. W niedzielę odbył minister aprowizacji Rzeszy demokrata Dietrich narady z przedstawicielami organizacyj rolniczych i z członkami komisji parlamentarnej, która chciała przeforsować groźny dla Polski monopol zbożowy. Ponieważ komisja proponowała zupełny monopol na wszystkie gatunki zboża włącznie z paszą i ponieważ wywołałoby to trudności związane z szeregiem zawartych już traktatów handlowych, wypowiedział się minister przeciw projektowi, tak, że obecnie projekt już nie ma szans na przejście.

Ma to bardzo duże znaczenie polityczne, gdyż równa się porażce nacjonalistycznych junkrów, którzy spekulowali na zwyżkę cen zboża.

Opinja Francji nie chce niespodzianek w sprawie reparacyj.

Paryż, 22. 6. „Excelsior“ stwierdza, że opinja Francuska niedopuściłaby, yby wyrzeczono się gwarancji Nadrenji, dopóki rząd francuski nie nabędzie bezwzględnej pewności, że mobilizacja niechronionej części niemieckiej raty z tytułu odszkodowań wojennych nie napotka na żadne trudności.

Nie chodzi tu bowiem — pisze dziennik — o doraźne rozstrzygnięcie, lecz o dokonanie trwałego, konstrucyjnego dzieła, któreby usunęło wszelkie ryzyko i wykluczyłoby wszelkie niemiłe niespodzianki na przyszłość.

Rolnictwo otrzyma 20 miljonów dolarów.

Warszawa, 24. 6. W sobotę zakończono rokowania z konsorcjum zagranicznem, które ma finansować Centralny Bank Ziemski. W naradach

rański i naczelnik wydziału p. Szebeko. Wypuszczone zostaną obligacje, których sprzedaż nastąpi przez banki po uzgodnieniu tekstów prawnych i podpisanie umowy. Emisja obligacji nastąpi w jesieni. Pierwsza transza w wysokości 20 milj. dolarów, umieszczona będzie na rynku w końcu sierpnia. Jak donoszą z Paryża, do konsorcjum, która dotychczas rokowało z rządem polskim i przedstawicielami towarzystw kredytowych ziemskich, przystąpiło jeszcze kilka innych, poważnych firm bankowych.

Ameryka buduje 162 samoloty wojenne.

Amerykańskie ministerjum wojny zarządziło budowę 162 samolotów wojennnych, kosztem 5 miljonów dolarów; 4 różne towarzystwa podjęły się przeprowadzenia budowy samolotów.

* * *

Pocóż więc generał Dawes rozprawia z Mac Donaldem o możliwości i konieczności rozbrojenia?

Z kraju.

[J]ak się odbędzie rozprawa przeciw b. min. Czechowiczowi?

Porządek obrad Trybunału Stanu w sprawie min. Czechowicza został szczegółowo ułożony. [N]a wstępie rozprawy sekretarz trybunału, sędzia [Łu]kasiewicz odczyta wniosek sejmowy, zastępujący [ak]t oskarżenia. Wniosek ten obejmuje 5 stron [pi]sma maszynowego. Następnie trybunał zwróci [si]ę do pana Czechowicza z prośbą o udzielenie [w]yjaśnień. Po zaprzysiężeniu wszystkich świad[k]ów rozpocznie się postępowanie dowodowe. O[sk]arżenie popierać będą wszyscy trzej oskarżyciele [Se]jmu posłowie Lieberman, Pieracki i Wyrzykow[sk]i, którzy w Trybunale Stanu odgrywają rolę pro[ku]ratora. Po oskarżycielach przemówi obrońca [m]in. Czechowicza p. mec. Paschalski, poczem o[s]karżony wypowie ostatnie słowo. W kołach po[li]tycznych mówią, że marsz. Piłsudski przybędzie [n]a rozprawę celem udzielenia wyjaśnień. Również [p]rzybędzie min. spraw wewnętrznych gen. Skład[k]owski, który przerywa swój urlop i samolotem [p]rzeleci z Paryża do Warszawy. Obrady będą [ja]wne i żaden z świadków nie może się uchylić [o]d odpowiedzialności, zasłaniając się tajemnicą [s]łużbową.

Rada ministrów zajmie się art. 116 ustawy urzędniczej.

Z Warszawy donoszą, że najbliższe przedwa[k]acyjne posiedzenie Rady ministrów zostało wyzna[c]zone na poniedziałek dnia 24 bm.

Zgodnie z zapowiedziami, na porządku dzien[n]ym znajdowała się m. in. sprawa art. 116 usta[w]y państwowej o służbie cywilnej, która jak wiado[m]o, dotyczy formalnej sprawy stabilizacji urzędników. Wobec nie dość jasnego załatwienia sprawy tego artykułu przez Sejm, w którym uchwała nie prze[s]zła nawet przez trzecie czytanie, Rada ministrów zajmie się wyjaśnieniem obecnego stanu rzeczy.

Jak słychać nie jest wykluczone, że Rada ministrów ma stanąć na stanowisku, iż art. 116 obowiązuje. Niezależnie od powyższego, rząd wniesie w jesieni nowy projekt ustawy o państwowej służbie cywilnej.

Gwałtowna burza nad Krakowem.

Dnia 22 bm. wieczorem nad Krakowem szalała burza, która trwała przeszło dwie i pół godziny. Woda zalała w kilku miejscach sutereny. Piorun uderzył w otwór kanału, z którego woda wytrysła na kilkanaście metrów w górę.

Na ul. Karmelickiej zawalił się kanał, do którego wpadł powóz, zaprzężony w parę koni. Tramwaje nie kursowały, telefon uszkodzony.

W Okocimiu i Borku Fałęckim spłonęły od pioruna domy mieszkalne. Wieczorem piorun uderzył w kościół w Płaszowie pod Krakowem.

Straszny pożar zniszczył miasteczko Małogoszcz.

W miasteczku Małogoszcz wybuchł wczoraj groźny pożar, który podsycany wiatrem ogarniał jeden budynek za drugim. Ogółem spłonęło 40 domów mieszkalnych wraz z zabudowaniami gospodarczemi.

Z Pomorza.

Dźwierzno, pod Chełmżą. Na Okręt „Pomorze".) Staraniem Koła urzędników Majętności Dźwierzna i okolicy. a pod protektoratem dyrektora Dźwierzna p. Stefana d'Erceville, odbyła się tu wiosenna zabawa taneczna. Zabawa ta zgromadziła przedstawicieli wszystkich sfer inteligentnych okolicy Chełmży, a przyświecał jej cel szczytny gdy na falach Bałtyku zakołysze się okręt „Pomorze", będzie w tym zasługa również i inicjatorów tej zabawy! Jednej z najbardziej gorliwych i ruchliwych gospodarzy, których gościnność rozszerzała skromne ściany salki w Węgorzynie, byli pp.: porucznik rez. Heryk Pietrowicz, Bączkowski, kierownik szkoły z Zelgna, Piątek, kierownik szkoły z Zajączkowa. W miłem nastrojn bawiono się do rana, a nić wzajemnej łączności i wspólnej miłości dla morza i Pomorza została w dniu tym raz jeszcze stwierdzona i nawiązana.

Z uznaniem podnieść należy, iż p. Grzeszewski, właściciel salki w Węgorzynie udzielił jej bezinteresownie, niemało się tem przyczyniwszy do materjalnego powodzenia imprezy.

Zebraną kwotę przesłano na ręce p. Starosty.

Pruszcz, pow. świecki. (Z Tow. Budowy Kościoła Katolickiego.) Z chwilą nabycia przez Tow. Budowy Kościoła Katolickiego, zlikwidowanej gorzelni niemieckiej, postąpiła cała akcja około budowy świątyni naprzód. Obszerny gmach gorzelni zostanie wedle projektu przebudowany na kościół, a ponieważ to z powodu braku funduszów może tylko powoli postępować urządzono narazie w jednej bardzo okszernej ubikacji gmachu kaplicę która odpowiednio urządzona i już wcale dobrze wyposażona czyni dodatnie wrażenie. Dzięki ofiarności tut. ludności sprawia Tow. powoli wszelkie przybory kościelne. Sprawiono do kaplicy około 30 ław, które już nawet pomalowano, którą to czynność wykonali bezinteresownie p. Siekierski i p. Rozynek. Z dobrowolnych składek złożonych z gmin. Pruszcz, Mirowice i Bagniewko zakupiono ornat czerwony i kapę.

Tczew. (Wykolejenie się 4 wagonów.) Dnia 17 bm. o godz. 8,25 podczas przetaczania wagonów towarowych na stacji kolej. w Tczewie wykoleiły się 4-ry wagony nieładowane. Wykolejenie nastąpiło z powodu zluzowania jednej osi. Wypadku w ludziach nie było. Powstałych strat dotychczas nie stwierdzono. Dochodzenia w toku.

Lubawa. (Pożar) W nocy z czwartku na piątek zbudziła obywateli naszego miasta syrena po godz. 2-giej. Nad rynkiem unosiła się łuna i kłęby dymu. Wybuchł bowiem pożar w ul. Grunwaldzkiej u właściciela składu i nieruch. p. Buczkowskiego. Z niewiadomej przyczyny powstał ogień. Właściciela nie było w domu. Wszystko spaliło się doszczętnie. Sąsiednie domy zajął ogień. Gdyby nie wysiłki straży i pomoc niektórych obywateli, mogłyby były spłonąć budynki, które bezpośrednio przylegają. Przez powstałe gorąco poniosła przeciwległa strona ulicy dużą szkodę, bo pięć wystawionych okien popękało.

Dubielno. (Stan zasiewów). Zboża w tutejszej okolicy przedstawiają się obecnie jak najlepiej; żyto rozkrzewiło się doskonale i wyrosło na chłopa; pszenica wprawdzie ucierpiała wskutek mrozów, lecz poprawia się z dnia na dzień; zboża jare rozwijają się nadspodziewanie dobrze i zapowiadają dobre plony; stan okopowizny jest zupełnie zadowalający; rolnicy zajęci są obecnie przerywaniem cukrówki, która regularnie powschodziła. Trawy i koniczyny obiecują uprząt dobry, miejscami rozpoczęło się już sianobranie. Tylko ogrody owocowe sprawią w tym roku zawód właścicielom; owocu nie będzie wiele, dużo drzew owocowych, często gatunki najlepsze, padły ofiarą ciężkiej zimy.

Wiadomości z gminy. Wioska nasza należy bodaj do największych w powiecie; posiedziciele tutejsi, właściciele gospodarstw niekiedy po kilkaset mórg najlepszej ziemi, żyją w korzystnych warunkach i są naogół dobrze sytuowani; zdradzają to zewnętrznie chludne domy mieszkalne, silnie i dobrze utrzymane bydło pociągowe, ład i porządek, tak w polu jak i na poszczególnych obejściach gospodarskich, wioska nasza, dawniej przeważnie niemiecka, jest obecnie z małemi wyjątkami gminą polską.

Osobiste. Nauczyciel Drozdowski, kierownik tutejszej kilkuklasowej szkoły, objął czynność przy jednej z prywatnych szkół polskich powiatu złotowskiego; oby praca jego na nowej placówce obfitowała w owoce jak najlepsze.

Rekolekcje dla nauczycieli diecezji chełmińskiej.

Pomorski Zarząd Okręgowy „Stowarzyszenia Chrześc. Nar. Nauczycielstwa Szkół Pow." uzupełniając dane dotyczące tegorocznych rekolekcyj nauczycielskich, a opublikowane w nr. 9. „Nauczyciela Pomorskiego" na str. 37. gorąco poleca rekolekcje nauczycielskie, na które zapraszał tak przekonywująco Ks. Biskup Dominik podczas naszego zjazdu jubileuszowego w Chełmnie. Oby jak największa ilość koleżanek i kolegów korzystała z rekolekcyj, które odbędą się w czasie od 5 do 9 sierpnia br. w seminarjum duchownem w Pelplinie.

Zgłoszenia przyjmuje p. rektor Makowski — Pelplin. Zabrać należy derę lub powleczenie, prześcieradło i ręcznik. Wszelkich informacyj dotyczących rekol. i noclegów, udziela w dzień rozpoczęcia rekolekcyj p. p. koleżankom i kolegom, sekretarz Tow. Św. Józefa w seminarjum duchownem.

Początek rekolekcyj 5 sierpnia o godz 20-tej po spożyciu kolacji. — Pomorski Zarząd Okręgowy.

„Stowarzyszenia Chrześcijańsko Narodowego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych".

Juljusz de Gastyne.

Śmiertelny pocałunek

(Przekład z francuskiego).

(Ciąg dalszy). (28

Dziewczyna przesiadała się dwa razy do innych wagonów i zrobiwszy wielkie koło, wysiadła na stacji kolejowej na lewym brzegu rzeki...

— Ależ ona nie zna wcale Wersalu — mruknął pan Pousterle — tyle drogi nałożyła.

Upewniwszy się, że nieznajoma kupiła bilet do Paryża, notarjusz także zaopatrzył się w bilet pierwszej klasy do Paryża, a przekonawszy się, że jeszcze dziesięć minut czasu było do odejścia pociągu, wszedł do telegrafu i wysłał do córek następującą depeszę:

„Być może, że nie wrócę dzisiaj. Bądźcie spokojne".

W Paryżu dziewczyna, wyszedłszy z dworca, wsiadła do omnibusu, kursującego z Menilmontant do Montparnasse. Notarjusz wdrapał się na Na każdym przystanku przechylał się, wyglądając, czy przyjaciółka dziadka Richaud nie wysiada. Po ostatnim przystanku jechali już tylko we dwoje i wreszcie omnibus stanął u kresu kursu.

— Stanowczo ta mała nie zna ani Wersalu ani Paryża — myślał notarjusz — powinna była jechać koleją od prawej przystani i tramwajem do bulwarów północnych.

Dziewczyna wysiadła, nie domyślając się, że ktoś ją śledzi i skierowała się przez ulicę Pirenejską ku Menilmontant, gdy nagle zatrzymał ją jakiś tęgi młodzian okrzykiem:

— Ha, ha... Pończoszka, co tu robisz?

— Aha — pomyślał notarjusz — Pończoszka... Panienka jest w gorszym gatunku, aniżeli myślałem.

— Gdzie jest Antek? — spytała dziewczyna.

— Glista? Znajdziesz go u ojca Wędzonki teraz — odparł zapytany, patrząc na zegar merostwa. — Akurat jedenasta.

— Idziesz tam, Purchawko?

— Jeszcze nie zaraz! Jestem goły jak turecki święty... Ani fenia przy duszy... Jeżeli się trafi zarobek, to przyjdę tam.

— Do widzenia. Życzę pomyślności.

Pończoszka poszła w swoją stronę, Purchawka zaś skręcił w uliczkę Hendbal.

Ciekawe — mruczał notarjusz — bardzo strony stosunki z miljonerem Richaud, z drugiej zaś z takim Purchawką i jakimś Glistą... No, no! Dobrze zrobiłem, że wziąłem małą na oko... Południe blisko, jeść mi się chce djabelnie!... Ha, niech będzie co chce, pójdę na obiad do tej złodziejskiej knajpy, do ojca Wędzonki. Przecież o tej porze jeszcze tam ludzi nie mordują.

Restauracja ojca Wędzonki znajdowała się w pobliżu. Był to prosty szynk. Salę jadalną od bufetu oddzielała rzeźbiona barjera; obok wejścia leżał mały ogródek z altankami.

Pończoszka siedziała już przy stoliku z przyjacielem swym Glistą, gdy wszedł pan Pousterle i zapytał, czy jest co gotowego.

Wejście niezwykłego gościa zrobiło w szynkowni wielkie wrażenie. Notarjusz czysto ubrany, w bieliźnie śnieżnej białości, pulchniutki, rumiany, ugrzeczniony, przedstawiał dla gospodarza i stałych gości typ bogatego prowincjonalisty, czyli, mówiąc ich językiem, frajera.

To też na jego widok gospodarz podskoczył uśmiechnięty, mocno podejrzani goście popatrzyli na siebie porozumiewająco, dziewczyny poczęły „robić oko".

— Wszystko, co pan dobrodziej zechce! — zawołał z niskim ukłonem gospodarz — niech pan raczy przejść do sali jadalnej.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

KRONIKA

Chełmża, dnia 25 czerwca 1929 roku.

Kalendarzyk.

Wtorek: Prospera, Wilh. opat.
Środa: Jana i Pawła

NOCNY DYŻUR LEKARSKI.

Dyżur niedzielny i tygodniowy dla członków Pow. Kasy Chorych pełni w tym tygodniu p. dr. Przewoski.

DYŻUR NOCNY APTEK.

Dyżur nocny pełni „Apteka pod Orłem“ p. Wolskiego.

— **Statystyka bezrobotnych Pomorza.** W czasie od 8—15 bm. liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 972 osoby i wynosi obecnie 4610 bezrobotnich. Z tego na Toruń wypada 1035, Grudziądz 630, Gdynię 491, Chełmno 305.

— **Kronika policyjna.** Tutejsze władze policyjne spisały w dniu wczorajszym 3 protokoły karne za przekroczenie przepisów administracyjno-policyjnych.

— **Z targu.** Na dzisiejszym targu płacono za: masło 2,80 zł., jajka 2,4o—2,50 zł., kartofle 4 zł., truskawki 2,50 zł. agrest 30 gr., cebula 60 gr., kurczęta mniejsze 2,50 zł. para, większe 2,10 zł. sztuka. Ruch słaby.

— **Wypłata rent dla robotników Kolei Państwowych w b. dzielnicy pruskiej.** Wydział Obwodowy i Kasy Emerytalnej podaje do wiadomości wszystkim rencistom, którzy pobierają renty inwalidzkie, starcze, wdowie względnie sieroce z oddziału A tejże kasy, że urzędy pocztowe otrzymały polecenie wstrzymania wypłaty wymienionych rent z końcem miesiąca czerwca br. Od dnia 1 lipca b. r. Wydział Obwodowy I przekazywać będzie wspomniane renty za pośrednictwem Pocztowej Kasy Oszczędności.

— **Kontrola liczników w taksówkach.** Ministerjum przemysłu i handlu opracowuje rozporządzenie w sprawie plombowania liczników samochodowych. Jak wiadomo urząd miar i wag cechuje i plombuje wszelkie liczniki elektryczne, wodomiary, gazometry i t. p., uprzednio sprawdzając w porównaniu z normalnym licznikiem działalności każdego z osobna. O ile chodzi o liczniki samochodowe które szczególnie nadają się do malwersacji, to liczniki te w chwili obecnej zaopatrywane są w plomby wydziału przemysłowego województwa. Na przyszłość liczniki te podlegać będą kontroli i oplombowaniu urzędu miar, który każdy licznik przed udzieleniem zezwolenia na jego używanie dokładnie wypróbuje.

— **II. bieg naprzełaj Klubu Sportowego „Pogoń“ Chełmża:** odbędzie się dnia 29 czerwca w Chełmży o godz. 14-tej. Zgłoszenia zawodników zamiejscowych przyjmuje sekretarjat K. S. Pogoń (I. Bukowski Chełmża Cukrownia) do dnia 27 czerwca br. włącznie. Badanie lekarskie odbędzie się w szkole chłopców dnia 29 czerwca o godz. 11-tej. Bieg cieszy się wśród sportowców powodzeniem co najlepiej wykazuje liczba zgłaszających się, których jest obecnie 45. Trasa wynosi około 6 klm. Podczas biegu obowiązują przepisy P. Z. L. A.

Nagrody: Prócz nagrody wędrownej t. j. puharu K. S. Pogoń jeszcze następujące nagrody: Puhar Magistratu dla Klubu, który zgłosi największą liczbę zawodników, nagroda honorowa dla I zawodnika (puhar ofiarowany przez prezesa K. S. Pogoni), nagroda honorowa dla II zawodnika (ofiarował p. Durczewski), nagroda dla III zawodnika posążek footbalisty (ofiarował p. Miemczyk właśc. „Drukarni Przemysłowej“ i wydawca „Przeglądu Pomorskiego“, nagroda dla I. zawodnika wojskowego (ofiarował p. Wieckowski St. plakieta duża), nagroda honorowa dla I zawodnika z Chełmży puhar (ofiarował p. Bukowski I.) nagroda honorowa dla I zawodnika z K. S. Pogoni bola (ofiarował sympatyk sportu), nagroda honorowa dla II zawodnika z K. S. Pogoni plakieta (ofiarował p. Śmiglewski). Prócz tych nagród jest jeszcze 20 dyplomów i 10 żetonów. Żetony otrzymują następujący zawodnicy z poszczególnych Towarzystw. 1. zawodnik, Tow. Gimn. Sokół, Tow. Młodzieży Katolickiej, Tow. Powstańców i Wojaków, Związku Hallerczyków, Związku Podoficerów Rezerwy, Drużyn Harcerskich, Gimnazjalny Klub Sportowy, K. S. „Neptun“ Chełmża oraz jeden żeton dla I. niestowarzyszonego zawodnika.

Zjednoczony Komitet Wyborczy.

Dla mieszkańców naszego grodu zbliża się chwila ważna i decydująca, która w przyszłości odbije się albo dodatnim albo ujemnym oddźwiękiem — zbliżają się wybory do tutejszej Rady Miejskiej.

Rada Miejska to organ, do którego muszą wejść ludzie świadomi swej czynności i ludzie mający na sercu li tylko dobro miasta.

Z tego też powodu wyszła z tut. Stowarzyszenia Kupców Samodzielnych wspaniała i potężna myśl, myśl **zjednoczenia wszystkich warstw Obywatelstwa** i utworzenia jednego silnego bloku wyborczego.

W tym celu zwołano w dniu wczorajszym zebranie porozumiewawcze celem wprowadzenia w czyn tej potężnej myśli.

W lokalu p. Brzuskiewicza zgromadziło się około 30 przedstawicieli rozmaitych warstw społeczeństwa, którzy pomni na potęgę słów „Gromada to wielki człowiek“ przybyli, aby utworzyć jeden silny blok wyborczy.

Obrady zagaił prezes Tow. Kupców samodzielnych p. Czerwiński. W dalszym ciągu p. Radomski wygłosił obszerny referat o celu utworzenia Zjednoczonego Bloku Wyborczego i o korzyściach jakie z tego płyną.

Referent zaznaczył, że wszyscy jesteśmy synami jednej Ojczyzny — Polski, i wszystkimi powinna kierować jedna i tylko jedna myśl dobro Ojczyzny i dobro naszego grodu.

Nad powyższym referatem wyłoniła się bardzo obszerna i ożywiona dyskusja, w której prawie wszyscy przedstawiciele warstw zabierali głos. Ze słów wszystkich mówców wynikało tylko jedno „Salus et bonum nostrae urbis, suprema res sit“ (Największą, najwyższą rzeczą niech będzie dobro i szczęście naszego miasta).

Wszyscy przedstawicielie zgodzili się na utworzenie silnego bloku wyborczego pod nazwą **Zjednoczony Komitet Wyborczy.** Do powyższego komitetu weszło 7 osób i to p. p. Radomski, Gawroński, Brzeski, Krygier, Grzankowski, Kozłowski i Cymbrowski. Po omówieniu najważniejszych spraw przedwyborczych prezes Tow. Kupców Samodzielnych solwował zebranie około godz. 22.

(Inicjatywa tut. Towarzystwa Kupców Samodzielnych jest wspaniałą i ma tylko dobro miasta na celu.

Z naszej strony popieramy tą myśl i apelujemy do serc wszystkich Obywateli słowami: „Szanowni Obywatele, Bracia Rodacy! Łączmy się w jeden niespożyty węzeł miłości braterskiej i z jedną myślą z jednem przekonaniem i w jednym duchu przystąpmy w dniu oznaczonym do urny wyborczej.“ — przyp. red.)

— **Cześć sportowi.** Hasłem tem zagaił zebranie Klubu Sportowego „Pogoń“ p. prezes Więckowski senior, które się odbyło w dniu 21 bm. o godz. 19-tej w sali „Willi Nowej“, przy obecności 35 członków. Po przywitaniu członków, gości oraz przedst. prasy przystąpił do odczytania porządku dziennego. Z kolei sekr. p. Bukowski Ig. odczytał protokół z ostatniego zebrania.

Na nowych członków przyjęto Czajkowskiego stud. i Krawicińskiego. Następnie przemówił do zebranych prezes p. Więckowski senior podając w krótkich lecz treściwych słowach przebieg mającego się odbyć II biegu na przełaj o puhar K. S. „Pogoń“, zaznaczyć, że żadne dotychczas towarzystwo nie miało tylu nagród i nie stawiło tylu zawodników do biegu co właśnie K. S. „Pogoń“. Wspomniał też o programie koncertu i zabawy, apelując do członków, by w czasie koncertu jak i zabawy zachowali się jak przystoi na członka z poważnego Klubu.

Następnie podał do wiadomości przebieg ostatniego zebrania Związku Towarzystw, oświadczając, że na plany wysuwane przez inicjatorów tegoż Związku nie przystał i nigdy się na to nie zgodzi. W związku z tem wybrano komitet na następne posiedzenie Związku Towarzystw, w skład którego weszli pp. prezes Więckowski sen., Murawski, Ciemiński i Szymański.

We wolnych głosach przemawiali pp. prezes Więckowski sen., Leśniewicz, Szymański, Morawski, Gostomski i inni. Omawiano w nich sprawy czysto wewnetrzne.

Po wyczerpaniu porządku dziennego zakończył prezes p. Więckowski sen. zebranie o godz. 21-ej hasłem „Cześć sportowi“.

— **Kulanie o godność króla i rycerzy.** Jeszcze w dniu dzisiejszym i jutro odbywa się kulanie Klubu Kręglarzy „Bęc“ o godność króla i rycerzy.

Od soboty (29 bm.) rozpoczyna Klub swe doroczne publiczne kulanie o drogocenne nagrody. Kulanie będzie trwało od soboty (29 bm.) do dnia 14 lipca br. Jak rok rocznie tak i w tym roku wydaje powyższy Klub nagrody drogocenne, które zdobędą ci, których „circulum fortunae“ (los szczęścia) pomyślnie się obróci. Zatem przygotujcie się a może i was spotka szczęście wygrać jakąś nagrodę. Bliższe szczegóły podamy w czasie odpowiednim.

Tabela wygranych

(2-gi dzień ciągnienia II-ej kl.)

Zł. 10000 na nr. 27735.
Zł. 5000 na nr. 40335.
Zł. 2000 na nr. 133988.
Zł. 1000 na nr. 168400
Zł, 600 na nr. 6100 168832.
Zł. 500 na nr. 42117 47438 107833 114506

Ruch towarzystw.

Baczność członkowie Klubu Kręglarzy „Bęc“

W dniu 24. 25 i 26 VI. 29 odbywa się kulanie o godność Króla i Rycerzy, o czem zawiadamia Zarząd.

Baczność Rzemieślnicy samodzielni! Wszystkich pp. Rzemieślników samodzielnych zaprasza się niniejszem na zebranie **w czwartek, dnia 27 bm.** o godz. 8-ej wiecz. do sali „Willa Nowa“. Ponieważ będą omawiane bardzo ważne sprawy gospodarcze dotyczące Izby Rzemieślniczej w Grudziądzu, wobec tego o jak najliczniejszy udział prosi

Teodor Górski członek Izby. Rzemieśln. na obwód toruński.

Przemysł i handel

zamało docenia znaczenie reklamy, skutkiem czego publiczność niema możności zaznajomienia się z danemi artykułami. Kupiec polski musi brać przykład z zachodu i jaknajwięcej reklamować a ogłoszenie nawet — — — najmniejsze w

„Przeglądzie Pomorskim"

zapewnia interesentom

pożądany skutek!

Zamówienie.

Niniejszem zamawiam wychodzący w Chełmży 6 razy w tygodniu **„Przegląd Pomorski"** na **III. kwartał lipiec, sierpień, wrzesień** za 7,02 zł. wraz z opłatami pocztowemi. „Przegląd Pomorski" proszę dostarczyć pod poniższym adresem:

Imię i nazwisko: ____________________

Miejscowość: ____________ ulica i nr. ____________

Kwit pocztowy

Zł ____________

tytułem przedpłaty na **„Przegląd Pomorski"** za **III. kwartał 1929 r.** odebrałem, co niniejszem potwierdzam.

Zamówienie.

Niniejszem zamawiam wychodzący w Chełmży 6 razy w tygodniu **„Przegląd Pomorski"** na miesiąc **lipiec 1929 r.** za 2,34 zł. wraz z opłatami pocztowemi. „Przegląd Pomorski" proszę dostarczyć pod poniższym adresem:

Imię i nazwisko: ____________________

Miejscowość: ____________ ulica i nr. ____________

Kwit pocztowy

Zł ____________

tytułem przedpłaty na **„Przegląd Pomorski"** na miesiąc **lipiec 1929 r.** odebrałem co niniejszem potwierdzam.

dnia ____________ 1929 r.